

KAKO PRIPREMITI DIJETE ZA ČITANJE

pripremila: Martina Bunić, prof. logoped

PREDUVJETI ZA NESMETAN RAZVOJ PREDVJEŠTINA ČITANJA I PISANJA

- uredan govorno-jezični razvoj
- sposobnost razumijevanja onoga što govori, govora drugih, razumijevanje sadržaja priče
- izgovor glasova do šeste godine mora biti uredan
- rečenica uredne gramatičke strukture
- dobro pamti (pjesmice, priče, slike, događaje)
- ima urednu pažnju i koncentraciju
- motorički je spretno
- zainteresirano je za crtanje i pisanje

PREDVJEŠTINE ČITANJA I PISANJA

- rastavljanje poznatih riječi na slogove
- prepoznavanje i imenovanje kojim glasom počinje i kojim glasom završava riječ
- imenovanje riječi na zadani glas (npr. što sve počinje glasom M)
- prepoznavanje je li zadani glas na početku riječi, na kraju ili u sredini
- rastavljanje jednostavnih riječi na glasove
- sastavljanje jednostavnih riječi od pojedinih glasova (npr. m-a-m-a, o-k-o)
- prepoznavanje simbola slova i brojki
- prepoznavanje i produkcija rime (npr. zvuče li slično riječi soba i roba, grana i brana; smisli riječ koja zvuči slično kao i šljiva...)

SLOGOVI

- Prepoznavanje slogova u riječima tj. razdvajanje riječi na slogove prethodi prepoznavanju glasova u riječima tj. razdvajanju riječi na glasove.
- Slogovi se najbolje uče skakanjem, pljeskanjem ili lupanjem.
- Kod uvježbavanja razdvajanja riječi na slogove djetetu je poželjno pokazati i imenovati sličicu uz skakanje/pljeskanje/lupkanje za svaki slog. Nakon toga dijete treba ponoviti .

SLOGOVI

- Izgovorite riječ medo i dvaput pljesnite rukama tj. jedanput za svaki slog.

me

do

recite,
"me"

pljesnite
jedanput

recite,
"do"

pljesnite
jedanput

SLOGOVI

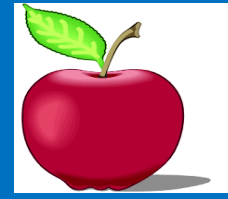
- Objasnite djetetu da postoje riječi koje imaju jedan, dva, tri itd. pljeska, dijela ili sloga.
- Koristite slike, a ne napisane riječi.
- Dijete treba brojati jedan na „zec“, dva za „riba“ i tri za „jabuka“.

pljesak

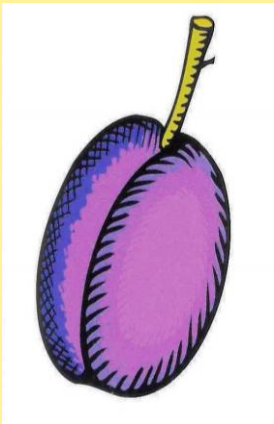
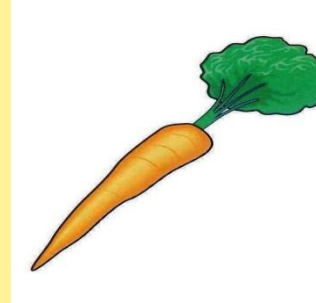
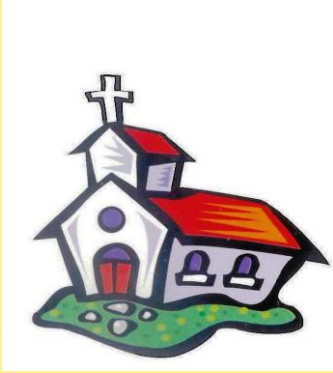
**pljesak,
pljesak**

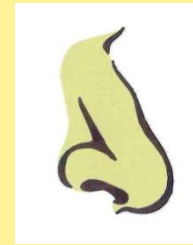
**pljesak,
pljesak,
pljesak**

RIMA

- U sljedećim redovima dijete treba samostalno odrediti rime.

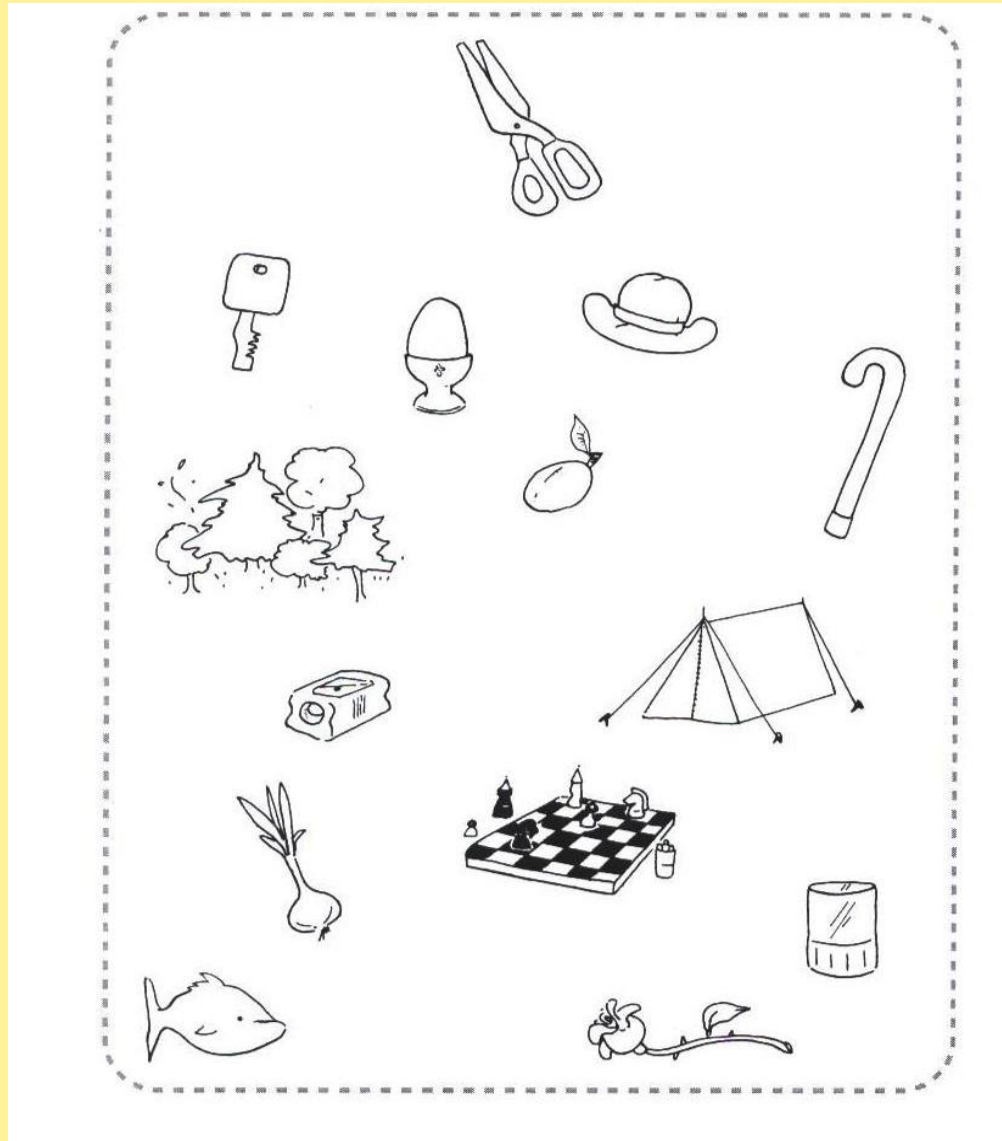
SPOJI SLIČICE KOJE SLIČNO ZVUČE

POČETNI GLAS

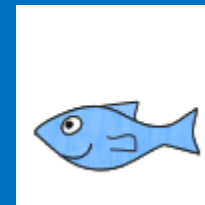
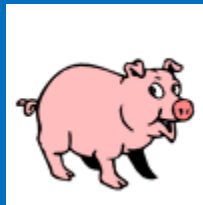
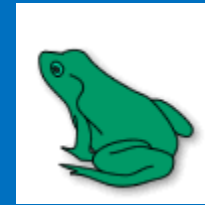
- u početku izaberite glasove koji su slušno uočljiviji i koji se po potrebi mogu produžiti i naglasiti, npr. ssssok, rrrriba, ššššuma i sl.
- recite djetetu da smisli što više riječi koje počinju nekim slovom (npr. reci mi koje sve riječi počinju slovom M, S, K...), ili što više riječi koje počinju slovom kao i riječ koju mu ponudite (npr. koje sve riječi počinju kao i METLA, koje sve riječi počinju kao i RIBA)

POČETNI GLAS

IZDVAJANJE POČETNOG GLASA

ZAOKRUŽI DVIJE SLIČICE U SVAKOM REDU KOJE
POČINJU ISTIM GLASOM

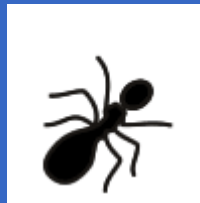
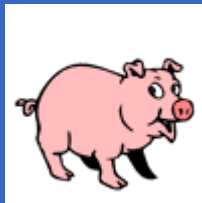
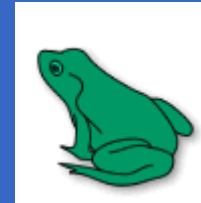
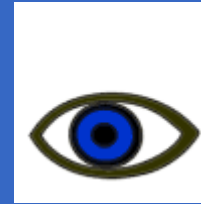

ZAVRŠNI GLAS

IZDVAJANJE ZAVRŠNOG GLASA

ZAOKRUŽI DVIJE SLIČICE U SVAKOM REDU KOJE
ZAVRŠAVAJU NA ISTI GLAS

GDJE JE GLAS?

Nacrtajte na papiru pravokutnik i podijelite ga na tri dijela. Trebat će vam i jedna figurica ili žeton. Izgovarajte pojedine riječi u kojima se zadani glas javlja na različitim pozicijama u riječi (na početku, u sredini, na kraju). Ovisno na kojem se mjestu glas nalazi, dijete stavlja figuricu u prvi, srednji ili zadnji kvadrat.

GLASOVNA ANALIZA I SINTEZA

- sposobnost rastavljanja riječi na glasove i sastavljanja glasova u riječi (najvažnija predčitačka vještina)

SASTAVLJANJE RIJEČI OD IZOLIRANIH GLASOVA /GLASOVNA SINTEZA/

Roditelj izgovara izolirane glasove riječi, a dijete treba prepoznati koja je riječ izgovorena.

Uputa djetetu: „Reći ću ti niz slova, a ti meni reci koja je to riječ.”

Primjer: Roditelj izgovara k-o-s-a , s malim pauzama između glasova, a dijete kaže „kosa”. Ukoliko dijete ne uspijeva sintetizirati riječ pomaže mu se tako da se dva glasa izgovaraju u slogu, a dva izolirano / ko-s-a /.

RASTAVLJANJE RIJEČI NA GLASOVE /GLASOVNA ANALIZA/

Zadanu dvosložnu riječ koju dijete može prethodno sintetizirati, treba rastaviti na glasove govoreći „glas po glas“.

Uputa djetetu: „Sada ćeš u toj istoj riječi (ponovite riječ), reći mi redom sva slova koja čuješ“.

GLASOVNA ANALIZA I SINTEZA

Glasovnu analizu i sintezu uvijek treba raditi paralelno!

Vježbati deset riječi dnevno, ne više! Prema potrebi raditi pauze.

Vježbati prema strategiji 4 – 3 – 5. Kada dijete uvježba riječi koje sadrže 4 glasa, nastaviti vježbati riječi koje sadrže 3 glasa. Nakon što usvoji analizu i sintezu riječi od 3 glasa, vježbati riječi koje sadrže 5 glasova.

GLASOVNA ANALIZA I SINTEZA

Redoslijed vježbanja:

1. Dvosložne riječi, četiri slova K-V-K-V (npr. RIBA, MEDO, ŠUMA, KUĆA, MORE...)
2. Jednosložne riječi, tri slova K-V-K (npr. SOK, NOS, JEŽ, ČAJ, RAK...)
3. Dvosložne riječi, pet slova:
 - 3.1. Dvosložne riječi K-V-K-V-K (npr. LONAC, TIGAR, LABUD, ŠATOR, LIMUN...)
 - 3.2. Dvosložne riječi K-K-V-K-V (npr. TRAVA, KREDA, PTICA, GLJIVA, BLATO...)
 - 3.3. Dvosložne riječi K-V-K-K-V (npr. MAČKA, ZEBRA, JUTRO, LOPTA, ČETKA...)

BESPLATNE APLIKACIJE

- ICT-AAC Glaskalica
- ICT-AAC Slovarica
- ICT-AAC Pamtilica

HVALA NA PAŽNJI!

